

Inom nätverket Digital Forensics Sweden, arbetar vi med att lägga grunden till en nationell kraftsamling för att bygga ett svenskt kompetenscentrum för Digital Forensik. Vi vill samla människor och organisationer som verkar för det goda samhället

Nyhetsbrev #2/21

The Digital Forensics Competence Center of Sweden

DFCC.SE

Nyhetsbrev #2/Okt 2021

Innehåll

1. *Inledning*
2. *Aktuellt från nätverket*
3. *Forskningsnytt*
4. *Gästkrönika*
5. *Aktuella event och länkar*
6. *Nästa nätverksträff*

1. Inledning

Välkommen till ett helt nytt nyhetsbrev!

Vi breddar nu innehållet genom att bjuda med fler skribenter att bidra, och utöka innehållet med mer information i takt med att vi nu arbetar mer intensivt med verksamheten. Vi kommer att arbeta vidare med förbättringar och hoppas på er positiva respons, konstruktiva feedback och gärna också - på olika sätt – era bidrag till innehållet.

Digital Forensik blir allt mer aktuellt, och timingen med att växla upp och intensifiera vårt arbete med att skapa ett nationellt kompetenscentrum känns allt mer rätt. Inte minst den senaste tidens incidenter har på olika sätt lyft fram det stora behovet av att kunna gå vidare med utredning och analys för att både bygga ökad förståelse för de brott och attacker viktiga samhällsfunktioner, företag likaväl som medborgare och yrkesmänniskor konstant och i en ökande omfattning utsätts för. Men också behovet av digitala utredningar som leder fram till att gärningsmän kan identifieras, till åtal, och fällande domar. Under våra intervjuer har flera av er lyft fram det faktum att brott idag i stort sett alltid innehåller digitala spår, eller som någon uttryckte det ”det finns idag inga brott utan en mobiltelefon!”. Sedan förra nyhetsbrevet har exempelvis Coop och Hydro varit i fokus och genom att vi kan ta del av händelseförlopp och följa utvecklingen näst intill i realtid får vi en otäck påminnelse om vår sårbarhet. Viktiga framsteg har gjorts att stora mängder data och bevismaterial kunnat hämtas ur krypterade appar som Encrochat och SKY. Sedan förra nyhetsbrevet har vi också haft tre nätverksträffar; Vi har lyssnat till NOA’s Karl-Magnus Karlsson, Sectras Leif Nixon och på Marcin de Kaminsky från Civil Rights Defenders och nu senast till Pontus Johnsson på KTH’s Cybersäkerhetscenter DCIS.

Om ni inte redan hittat till SVT’s nya uppmärksammade serie ”Hackad”, så vill jag varmt rekommendera att ni tittar igenom avsnitten som finns på SVT Play. Ni kommer att känna igen flera av de experter som vi haft möjlighet att lyssna till i våra nätverksträffar på sistone, vilket förstås känns extra roligt.

De lättnader i pandemin som nu införts innebär att vi beslutat att samla till en fysisk nätverksträff i Stockholm nästa gång; MSAB står som värd och vi ses den 8/12 så reservera datumet redan nu. Kan man inte delta fysiskt går det förstås också bra via länk.

2. Aktuellt från nätverket

Sedan vårt förra nyhetsbrev har vårt nätverk för digital forensik, Digital Forensics Sweden, lyfts fram under Almedalsveckan av East Sweden Studio. Inslaget fick stor uppmärksamhet, och fungerar alldeles utmärkt att titta på i efterhand med fortsatt stor giltighet, och blir något vi kan använda i vår kommunikation framåt, inte minst i vår strävan att få ett nationellt stöd i en satsning.

Inslaget är ca 40 minuter långt:

<https://www.youtube.com/watch?v=vx4I7oQZ5bA&list=PL4GPA1XqAkmdTH4av1SbcxIGtVbG5Ta24&index=13>

Som en direkt följd av inslaget har vi fått möjlighet att även föra fram vårt budskap i ett seminarie på nationell nivå.

I våras fick vi medel att genomföra en förstudie för att beskriva behovet och samla er i nätverket kring vad vi ser som de viktigaste områdena inom digital forensik att arbeta med i närtid. Förstudien har betytt att vi kunnat arbeta med intensivt med nätverket under året, och vi är nu inne i en intensiv intervjufas där vi försökt kontakta så många som möjligt av er partner. Vi har nått ut till nästan samtliga (!) och är det någon av er som läser som vill delta går det fortfarande bra att

kontakta oss. Vi vill samtidigt rikta ett varmt tack till er som bidragit med värdefulla tankar och synpunkter. Intervjuerna har givit en god inblick i era behov och utmaningar, och fångat flera viktiga idéer, trender och problemområden som vi kort redogjorde för på senaste nätverksträff, och som vi kommer att berätta mer i detalj om på nästkommande träff den 8 december.

Ur intervjuerna kommer vi att kunna formulera en inriktning (syfte och erbjudande) för nätverket, föreslå flera projekt och satsningar, och vi har samtidigt fått ett stöd för initiativet och vet nu också bättre vilka av er partner som vill vara med och driva aktivt, finansiera forskning, delta i projekt, eller bara få följa med intresse och ta del av seminarier.

Region Östergötland arbetar på att formulera sina styrkeområden och har fångat upp digital forensik och vårt nationella initiativ som nu är med som ett satsningsområde för regionen.

Vi har tidigare berättat om IVAs projekt Cybersäkerhet för ökad konkurrenskraft, och området digital forensik är starkt kopplat. Utan digital forensik kan vi inte möjlighet att skapa effektiva skydd mot cyberattacker. Här är två inslag som kan vara intressanta att ta del av;

<https://www.nyteknik.se/premium/tidigare-saab-chefen-storande-att-vi-inte-ar-bättre-pa-cybersakerhet-7021032>

https://issuu.com/iva-publikationer/docs/iva_nr_3_2021_hogupplöst/s/13555716

Den senare länken är skriven av Pontus Johnson, KTH som var huvudtalare vid vår senaste nätverksträff.

3. Forskningsnytt

Sedan sist har Lena Klasén installerats som adjungerad professor vid Linköpings universitet i en något försenad ceremoni, där samtliga professorer presenteras i en video. Här är en länk till Lenas video;

<https://www.youtube.com/watch?v=YqaoyTCfTOE>

Nationellt forensisk centrum (NFC) var den 6-7 oktober 2021 värd för IT-forensiska seminariedagar med temat att gemensamt så ett antal frön i den it-forensiska myllan för att tillsammans växa starkare. Med anledning av pågående pandemi genomfördes seminariedagarna via video och det var drygt 300 uppkopplingar. Målgruppen var framförallt it-forensiker inom polismyndigheten. Syftet med seminariedagarna var att knyta kontakter och sprida kunskap för att öka vår gemensamma förmåga. Under dessa dagar genomfördes 22 seminarier där de flesta fokuserade på tekniska utmaningar och möjligheter. Dagarna var indelade i fem avsnitt; Bild och ljud, Hårdvaruforensik, Mjukvaruforensik, Dekryptering och Processfrågor. Exempelvis presenterades verktyget ALFA, ett AI-baserat verktyg som NFC utvecklat i samverkan med IT-avdelningen för klassificering av bildinnehåll och utifrån det tagit fram ett antal funktioner. Det var även en rad seminarier inriktade på extrahering av data som kräver att vi öppnar upp enheten, t.ex. vid brand- eller vattenskadade enheter. Flera seminarier visade på en rad olika angreppssätt för att komma åt krypterad data genom att utnyttja brister i hårdvara, mjukvara eller hur vi som individer skapar lösenord. Seminariedagarna kryddas även med några seminarier om lärrika ärenden samt arbetet kring att förbättra processen från anmälan till domstol.

4. "Utblick" - Gästkrönikör, Stefan Axelsson, Professor Digital Forensik, Stockholms universitet

Vi brukar säga att det behövs tre kompetenser för att utreda digitala brott:

- Den taktiska, dvs de som kan utredningsteknik,
- Den tekniska, de som kan digitala bevis, hur de skall utvinnas och tolkas, samt

- Den juridiska de som vet vilka juridiska argument som kan antas hålla, vilka tvångsmedel som kan användas när, osv.

För att en utredning skall gå rätt till så behöver alla dessa kompetenser kunna samarbeta, och det finns bra exempel på det inom specifika områden, men generellt så är detta inte ett väl utforskat område inom just digital forensik.

T ex så brukar vi (digitala) forensiker säga att vi bara presenterar fakta, hur de skall tolkas och vad de betyder för utredningen, det är upp till juristerna. Men en av våra studenter vid NTNU i Norge, Tom Erik Erlandsen, som till vardags är chef för digitalt polisarbete i Möre och Romsdals polisdistrikt, ställde för några år sedan frågan: Hur beredda är åklagare att göra den bedömningen? Så han ställde fjorton åklagare inför tre fiktiva scenarier där det är enkelt att dra fel slutsatser om man inte vet vilka felkällor som kan finnas. Resultatet var inte uppmuntrande. Det stora flertalet åklagare accepterade de digitala bevisen som fullt trovärdiga och hade inga betänkligheter att gå vidare baserat på dessa tveksamma bevis.

Vi följde precis upp den frågan här i Sverige vid DSV där två exjobbare, Olivia Baer och Amy Broekhuis, intervjuade tolv åklagare bland annat om deras uppfattning av sin egen förmåga att hantera digitala bevis. Åklagarna i den studien ansåg inte att man hade några direkta problem med det. Baserat på Tom Eriks resultat så tillåter jag mig dock att tvivla lite på den självskattningen...

Poängen här är dock inte att klanka ner på jurister i allmänhet och åklagare i synnerhet, utan att visa på hur komplext det här området faktiskt är. Vi som gör digital forensik, kan inte avsvära oss ansvaret för hur våra resultat tolkas och används, oavsett om mottagaren är en åklagare, eller någon annan beslutsfattare. Vi tenderar att se på digital forensik som ett avgränsat område, och vi tar ofta inte tillräcklig hänsyn till de med de andra kompetenserna runt oss och hur vi kommunicerar med dem. Digital forensik är del av ett större sammanhang, och hur det passar in resten av utredningskedjan är värt att studera vidare.

Fallacies when Evaluating Digital Evidence Among Prosecutors in the Norwegian Police Service, Tom Erik Erlandsen, 2019,

<https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/handle/11250/2617771>

The intersection of digitization and justice - A study of Swedish prosecutors and their knowledge of digital evidence, Olivia Baer, Amy Broekhuis (inte tillgänglig digitalt än)

5. Aktuella event och länkar

EAFS 2022- forensisk konferens i Stockholm 2022!

Nationellt forensiskt centrum (NFC), Polisen, arrangerar European Academy of Forensic Science 2022 (EAFS 2022) 30 maj- 3 juni i Stockholm. EAFS är ett European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI) event som hålls vart tredje år.

Programmet är uppbyggt kring Tracks och Sub-tracks innehållande expertområden som är relaterade till varandra. Exempel på Tracks/Sub-tracks är;

Digital Evidence; "Artificial Intelligence", "Computer, cybercrime, malware and database forensics", "Digital Imaging", "Forensic visualization (VR, AR, 3D)", "Mobile device, network and location forensic", "Vehicle forensics"

Marks, impressions and biometric traces; "Body and gait", "Document, handwriting and signature", "Face recognition", "Firearms and tools", "Footwear and garment", "Friction ridge skin", "Speech recognition"

Samtliga Tracks/Sub-tracks finner ni på www.eafs2022.eu.

Programmet för EAFS 2022 innehåller plenarpresentationer, paneldiskussioner samt presentationer och workshops i olika sessioner för respektive Track/Sub-track. Deltagare är forensiker, forskare, chefer, personer från olika rättsvårdande myndigheter och industri. Företag/organisationer erbjuds att vara utställare och partners med möjlighet att skapa kontakter samt visa produkter som är av intresse för deltagarna.

Intresserad av att delta? Intresserad av att vara en partner eller utställare? Kontakta oss på eafs2022@polisen.se!

För mer information se www.eafs2022.eu och följ oss på LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eafs-2022/>.

6. Nästa nätverksträff

Härnäst har vi en fantastisk nätverksträff att se fram emot! Det blir ett fysiskt besök hos MSAB i Stockholm (inbjudan kommer).

Vi utlovar välrenommerade talare, en exklusiv visning av MSAB.

Temat är fortsatt Corporate Forensics, och vi ägnar eftermiddagen åt att arbeta med förstudieresultat för Digital Forensics Sweden, och att formulera projekt och use-case i mindre partnergrupperingar.

Avslutningsvis - håll ögonen öppna efter nyheter och material som kan relatera till vårt område, värt att tipsa varandra om.

Vi ses i Stockholm den 8:e december!

Om Nyhetsbrevet

Nyhetsbrevet har ambitionen att vara kort och koncist och är tänkt att (åtminstone i huvudsak) vara på svenska. Vi välkomnar gästskribenter bland er läsare, liksom tips om nyheter och viktiga händelser. Även det som händer på er egen horisont och som ni vill sprida kännedom om, har sin plats här, liksom länkar med tips på event eller texter om förestående produktlanseringar.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och förkorta texter liksom att välja vad som kommer med och inte sett till helhet och relevans. Vi tar förstås även gärna emot synpunkter på det som skrivs.

Nyhetsbrevet skickas till de som anmält att de vill vara mottagare av information från Digital Forensics Sweden. Önskar du inte längre ha nyhetsbrevet eller kallas till våra nätverksträffar, skicka ett meddelande till Niclas Fock (niclas.fock@ai.se) så stryker vi dina kontaktuppgifter ur vårt register.

Tipsa gärna kollegor i din organisation, eller kollegor i branschen så bygger vi ett större och starkare nätverk!